

Ні живі, ні мертві : роман

Йон Айвіде Ліндквіст

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Коваленко Є.

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Свеавеген, 13 серпня, 22:49

«Салют, команданте»

Геннінг підняв коробку з-під «Ґато Негро» і підніс тост до металевої пластини у бруківці. На місці, де шістнадцять років тому було вбито Улофа Пальме 1, лежала одна-єдина зів'яла троянда. Геннінг присів навпочіпки і провів пальцем по рельєфних літерах.

— Дідько, — сказав він. — Усе стає гірше, Улофе. Гірше і гірше.

Голова страшенно боліла, і справа була не у вині. Люди, які проходили повз по Свеавеген, дивилися в землю, дехто притискав долоні до скронь.

Раніше ввечері це відчувалося лише як гроза, що наближається, але електрична напруга в повітрі неухильно, непомітно зростала, і тепер стала майже нестерпною. Жодної хмаринки на вечірньому небі, жодного віддаленого гуркоту, жодної надії на розряд. До безформного поля електрики не можна було доторкнутися, але його можна було відчуту та розпізнати.

Це було ніби зворотне відключення електроенергії; приблизно з дев'ятої години не можна було вимкнути світло та електричні прилади. За спроби висмикнути вилку з розетки лунав неприємний тріск, а між розеткою та вилкою пролітали іскри, що не давали розірвати ланцюг.

І поле ставало все потужнішим.

Голову Геннінг відчував так, ніби навколо лоба обмотали електричний дріт, вона пульсувала від болючих ударів, і це було чистим катуванням.

Повз проїхала карета швидкої допомоги з увімкненими сиренами чи то через надзвичайну ситуацію, чи то через те, що їх просто не можна було вимкнути. Кілька припаркованих машин теж були заведені.

Салют, команданте.

Геннінг підняв коробку з вином на рівень обличчя, відкинув голову назад і відкрив краник. Струмінь вина вдарив йому в підборіддя і потік по шиї, перш ніж той встиг відрегулювати його так, щоб трунок потрапив до рота. Він заплющив очі, зробив кілька глибоких ковтків, поки пролите вино стікало по його грудях, змішувалося з потом і продовжувало спускатися вниз.

Спека. На додачу до всього спека.

Уже кілька тижнів усі синоптичні мапи показували величезні радісні сонця, що вкривали всю країну. Тротуари та будівлі парували від тепла, накопиченого за день, і попри те що була майже одинадцята година, температура трималася близько тридцяти градусів.

Геннінг кивнув на прощання прем'єр-міністру і пішов шляхом убивці, у напрямку Туннельгатан. Ручка коробки з вином зламалася, коли витягнув її з відчиненого вікна автомобіля, тож довелося нести її під пахвою. Голова здавалася більшою, ніж зазвичай, роздутою, і він провів пальцями по лобі.

Голова, судячи з усього, не змінилася, а от пальці розпухли від спеки та вина.

Клята погода. Це неприродно.

Він сперся на поручні, повільно пішов сходами вгору. Кожен невпевнений крок боляче відлунював у голові. Вікна з обох боків були відчинені й освітлені, з кількох із них линула музика. Геннінг хотів темряви, темряви і тиші. Хотів пити вино, поки не заспокоїться і не засне.

На вершині сходів перепочив кілька секунд. Та стало ще гірше. Неможливо сказати, чи то йому ставало гірше, чи то поле посилювалося. Тепер воно вже не пульсувало. Зараз це був постійний пекучий біль, що охоплював його мозок.

Ні. Справа була не в ньому.

Неподалік, під кутом до тротуару, був припаркований автомобіль. Двигун працював на холостому ходу, водійські дверцята були відчинені, а стереосистема на повну гучність грала «Living Doll» 2. Поруч із автівкою посеред вулиці сидів її водій, притиснувши руки до голови.

Геннінг заплющив очі і знову розплющив їх. Це була лише його уява чи світло з навколишніх квартир стало інтенсивнішим?

Щось. Станеться.

Обережно, крок за кроком, він перетнув Дьобельнсґатан і став у тінь під каштанами на подвір'ї церкви Святого Іоанна, де знепритомнів. Не витримав. Усе навколо гуділо; відчуття було таке, наче його оточив бджолиний рій. Поле посилювалося, голова стискала, немов глибоко під водою, а крізь відчинені вікна він чув людські крики.

Я зараз помру.

Головний біль неможливо було пояснити. Як стільки болю могло вміститися в такому маленькому просторі? Здавалося, що будь-якої секунди голова може вибухнути. Світло з вікон стало ще яскравішим, тіні від листя відкидали на його тіло психоделічний візерунок. Геннінг обернувся обличчям до неба, розплющив очі і став чекати вибуху, розриву.

Пінг.

Він зник.

Ніби вимикач клацнув. Зник.

Головний біль ущух одним махом, бджолиний рій різко зупинився. Усе стало так, як було. Геннінг спробував розтулити рота, щоб вимовити якийсь звук, можливо, подяку, але щелепи зімкнулися в спазмі. М'язи боліли після тривалого напруження.

Тиша. Темрява. І щось упало з неба. Геннінг побачив це за мить до того, як воно впало йому на голову. Це було щось маленьке, комаха. Геннінг вдихнув і видихнув через ніс, насолоджуючись

сухим земляним запахом. Потилиця впиралася у щось тверде та прохолодне. Він обернув голову, щоб охолодити щоку.

Лежав на мармуровій плиті. Під щокою відчув випуклості. Літери. Звів голову і прочитав, що там було написано:

Карл

4 /12 1918–18/7 1987

Ґрета

16/9 1925–16/6 2002

Було й більше імен. Родинна могила. Ґрета була заміжня за Карлом, але останні п'ятнадцять років була вдовою. Так, так. Він побачив маленьку сиву жінку, яка штовхала рулатор із під'їзду, як спалахнула суперечка про спадщину, коли вона померла кілька місяців тому.

Щось ворухнулося на мармуровій плиті, і Геннінг примружився. Це була гусениця. Крейдяно-біла гусениця завбільшки з фільтр на цигарці. Вона здавалася замученою, звиваючись на чорному камені, і Геннінгу стало шкода її, тож штовхнув ту пальцем, аби впала в траву. Але гусениця застрягла.

Що ж це таке...

Геннінг підніс обличчя прямо до гусениці і штовхнув її ще раз. Вона наче застрягла в камені. Геннінг дістав із кишені штанів запальничку і скористався нею, щоб краще роздивитися. Гусениця зменшилася. Геннінг вдивлявся так близько, що його ніс майже торкався її, запальничка спалила кілька волосинок. Ні. Справа не в тому, що гусениця зменшувалася. Її ставало все менше і менше видно, бо вона ховалася в камінь.

Та ні...

Геннінг стукав кісточками пальців по каменю, звісно, це був камінь. Щільний, дорогий мармур. Він засміявся, сказав уголос:

— Ні, друже. Ні, гусениця...

Тепер вона майже повністю зникла. Залишився лише останній маленький білий бутон, який, поки Геннінг видивлявся на нього, занурився в камінь і щез. Геннінг помацав пальцем, де вона зникла. Не було ні дірки, ні уламків, куди пролізла гусениця. Вона впала і зникла. Геннінг поплескав камінь долонею і сказав:

— Добре. Це добре. Гарна робота.

Потім узяв вино із собою і пішов до каплиці, щоб сісти на сходинках і випити.

Він був єдиним, хто бачив.

1 Улоф Пальме (1927–1986) — двічі прем'єр-міністр Швеції, який очолював уряд аж до своєї смерті. Його застрелив у стокгольмській дільниці Свеавеген раніше засуджений наркоман Крістер Петтерссон. Це було перше вбивство національного лідера в Швеції після Густава III 1792 року, яке справило значний вплив на всю Скандинавію.

2 Пісня 1959 року, написана Лайонелом Бартом, стала популярною завдяки британському виконавцю Кліффу Річарду та гурту «The Drifters».

• • •

Далі — у повній книжці «Ні живі, ні мертві : роман».

nashaknyga.com.ua